

Aluehallintoviraston kehotusta ja uhkasakkoa koskeva päätöksenteko

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvosto 02.05.2023 § 58
776/00.03.03/2022

Esittelijä Kirkkoherra, Helsingin tuomiokirkkoseurakunta Heltelä Marja

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto päättää

1. lähettää liitteen mukaisen valituksen hallinto-oikeuteen ja
2. valtuuttaa Kirkon työmarkkinalaitoksen/ Anna Kaarina Piepposen toimimaan seurakunnan asiamiehenä tässä asiassa, sekä
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Käsittely

Päätös

1.-3. Esityksen mukaan.

Päätöshistoria

Selostus

Helsingin aluehallintovirasto teki tuomiokirkkoseurakuntaan työsuojelutarkastuksen 10.5.2022. Työsuojelutarkastukseen liittyvässä tarkastuskertomuksessaan aluehallintovirasto antoi seurakunnalle kolme kehotusta ja kolme toimintaohjetta.

Aluehallintoviraston kehotukset määräaikoineen ja seurakunnan toimenpiteet:

1. Työn vaarojen selvittäminen ja arviointi 31.10. 2022 mennessä.

Arviointi tehtiin työaloittain ja jokaisella työntekijällä oli mahdollisuus tuoda esiin tunnistamiaan vaaroja ja riskejä. Raportti lähetettiin määräaikaan mennessä.

2. Psykososiaalinen kuormitus, raportointi 16.1.2023 mennessä.

Tarkastukseen kuului Työn psykososiaaliset kuormitustekijät -kysely, jonka tuloksissa nousivat esille muun muassa liiallinen työmäärä työaikaan nähden ja usean eri asian tekeminen samanaikaisesti (erityisesti hengellisen työn tekijöillä eli papeilla, kanttoreilla, diakoneilla, nuoriso-, perhe- ja kansainvälisentyön tekijöillä). Seurakunnassa otettiin käyttöön Työnhyvinvointimittari, toimenkuvia selvennettiin, toimintoja uudistettiin ja osin lakkautettiin. Raportti tehdyistä toimenpiteistä lähetettiin määräaikaan mennessä.

3. Työaikakirjanpito 31.10.2022, työnajanseuranta ajalta 1.9-30.9.2022.

Aluehallintovirasto edellytti, että ”jokaisen arvioinnin perusteella työaikalain soveltamisen piirissä olevan hengellistä työtä tekevän kaikista työtunneista ja niistä saatavista korvauksista” tulisi pitää kirjaa. Seurakunta teki arvioinnin henkilöittäin ja totesi, että seurakunnan hengellisen työn tekijöistä kukaan ei arvioinnin perusteella kuulu työaikalain soveltamisen piiriin. Näin ollen hengellistä työtä tekevien työajanseurantaa ei toteutettu. Raportti lähetettiin aluehallintovirastoon.

Lisäksi aluehallintovirasto antoi seuraavat kolme toimintaohjetta:

1. Työaikalain soveltaminen, määräaika 30.9.2022 mennessä.

Työnantaja totesi hengellisten työntekijöiden osalta, että työaikalainmukainen työaika-autonomia toteutuu jokaisen kohdalla erikseen.

2. Työajan enimmäismäärän seuranta

Työnantaja seurasi työajallisten työntekijöiden työajan enimmäismäärää, joka ei kulloisellakin seurajaksolla ylittynyt.

3. Työterveyshuollon työpaikkaselvitys

Työterveyshuollon työpaikkaselvitys toteutettiin syyskuussa 2022.

Aluehallintovirasto lähetti 16.12.2023 kirjeen, jonka mukaan seurakuntaa halutaan kuulla ennen velvoitteen ja uhkasakon asettamista liittyen asetettuun velvoitteeseen, joka koski arvioinnin perusteella työaikalain soveltamisen piirissä olevan hengellisen työtä tekevän kaikista tehdyistä työtunneista ja niistä suoritetuista korvauksista.

Kirkkoherra lähetti seurakunnan vastauksen 30.1.2023. Se oli tehty yhteistyössä Kirkon työmarkkinalaitoksen kanssa asian laajakantoisuuden vuoksi.

Aluehallintoviraston työaikalain tulkinta ei käytännössä koske vain Helsingin tuomiokirkkoseurakuntaa, vaan kaikkia seurakuntia samoin kuin myös kaikkia muita työaikalain 2§:n tarkoittamia työnantajia. Asiaa käsiteltiin neuvoston kokouksessa 13.2.2023.

Aluehallintovirasto asetti päätöksellään 27.3.2023 Tuomiokirkkoseurakunnalle seuraavan velvoitteen ja uhkasakon:

”Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue velvoittaa työnantajan Helsingin seurakuntayhtymä – Helsingfors Kyrkliga Samfällighet korjaamaan tai poistamaan määrääjassa ja sakon uhalla säännösten vastaisen olotilan seuraavasti: Työnantajan on pidettävä työaikakirjapitoa jokaisen arvioinnin perusteella työaikalain soveltamisen piirissä olevan hengellistä työtä tekevän kaikista tehdyistä työtunneista ja niistä suoritetuista korvauksista. Kirjanpidosta on käytävä ilmi joko säännöllisen työajan työtunnit, lisä-, yli-, hätä- ja sunnuntaityötunnit sekä niistä suoritettavat korvaukset, tai kaikki tehdyt työtunnit sekä erikseen yli-, hätä- ja sunnuntaityötunnit ja niistä suoritettavat korotusosat. Jos työpaikalla on tehty sopimus työaikapankin käytöstä, työnantajan on pidettävä kirjaa työntekijän työaikapankkiin säästämistä eristä sekä työaikapankkiin siirrettyjen erien pitämisestä vapaana. Työtunnit on oltava luettavissa työaikakirjanpidosta ilman erillisiä laskutoimenpiteitä. Ylityötunnit kirjataan tosiasiallisesti tehtyinä, ei korotettuina tunteina. Osoituksena velvoitteen täyttämistä työnantajan tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle jäljennös työaikakirjanpidosta päätöksen tiedoksisaantia välittömästi seuranneiden kahden kuukauden ajalta mainittuun määräaikaan mennessä. Määräaika velvoitteen toteuttamiselle: 75 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Uhkasakko mikäli velvoitetta ei noudateta määrääjassa: 10 000 euroa.”

Tuomiokirkkoseurakunta on tehnyt arvion jokaisesta hengellisen työn tekijästä ja todennut, etteivät he kuulu työaikalain soveltamisen piiriin. Arviointi tehtiin papeista, kanttoreista, diakonia- ja nuorisotyöntekijöistä, perhetyöntekijästä sekä kansainvälisen työn koordinaattorista.

Aluehallintovirasto on neuvotellut työaikalain tulkinnasta jo marraskuussa 2022 Kirkon työmarkkinalaitoksen kanssa. Hengellisten työntekijöiden työaika-autonomia ja/tai työaikakirjanpito koskee koko Suomen ev.lut. kirkkoa ja sen työaikalain tulkintaa. Kirkon työmarkkinalaitoksen avustuksella on laadittu liitteenä oleva valitus hallinto-oikeuteen.

Työmarkkinalaitoksen edustaja on kokouksessa esittelemässä asiaa.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

henna.saarinen@evl.fi